

România liberă

FONDAT ÎN ANUL 1877 • Serie nouă - nr. 2650 • SÂMBĂȚĂ, 12 DECEMBRIE 1998 • 20 + 4 pagini - 1500 lei • Tipărit în două ediții

Bună dimineața!

Soarele răsare la 7 h și 42 min. și apune la 16 h și 36 min. • Vremea se va menține deosebit de rece, geroasă dimineața în majoritatea regiunilor. Cerul va fi variabil. Temperaturile maxime vor avea valori între -8 și 2 grade. Dimineața, în zonele joase, local se va produce ceață asociată cu depuneri de chiciură. La București vremea va fi rece.

† 1962 - A murit, la București, Felix Aderca, poet, prozator, dramaturg (n. 1891).

† 1983 - A murit actorul Amza Pellea (n. 1931).

1821 - S-a născut scriitorul francez Gustave Flaubert (m. 1880).

Calendar religios: Ortodox - Sf. Ierarh Spiridon al Trimitundei, Sf. Ierarh Alexandru; Romano-Catolic - Sf. Ioana Francisca de Chantal; Greco-Catolic - Sf. Spiridon al Trimitundei.

MAJORARE

PECO Arad a scumpit carburanții

SC PECO SA Arad a majorat, începând de joi, prețul carburanților cu 200 lei/litru. Procentual, indicele de majorare nu depășește 5%. De ieri, în rețeaua PECO SA Arad, un litru de benzină costă 4800 lei, unul de benzină fără plumb - 4650 lei, iar un litru de motorină 3600 lei. Majorarea este determinată de creșterea accizelor datorate statului în urma devalorizării puternice a leului din ultima perioadă, ea fiind necesară pentru păstrarea rentabilității societății. Scumpirea nu a afectat combustibilii nepurtători de accize. (Liliana Brad)

În ziarul de astăzi vă oferim suplimentul nostru în care puteți citi:

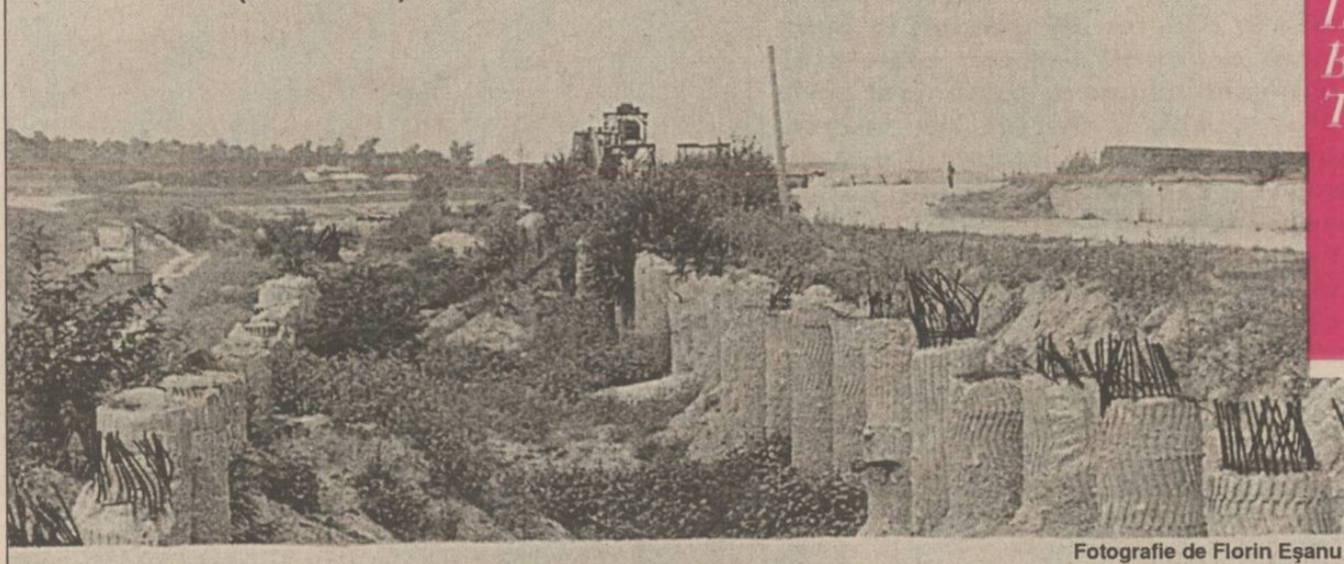
● **Gânduri despre Școala de la Păltiniș, un eseu de CRISTIAN BĂDILĂ** (paginile I, II-III);
● **In memoriam BANU RĂDULESCU** (pagina I);
● **Norvegia - un pic prea departe, atât de aproape** (pagina IV).

azi la tvr

FILME SECOLULUI COLECȚIA WARNER
"Fiica lui Ryan" (Marea Britanie, 1970)
Cu: Robert Mitchum, Sarah Miles, John Mills, Trevor Howard, Regia David Lean. Prima parte. Actorul John Mills a primit Oscarul pentru cel mai bun rol secundar, iar operatorul Freddie Young - Oscar pentru cea mai bună imagine.

ATENEU
Abstrahu Nichita
Program de muzică și poezie închinat poetului Nichita Stănescu. Emisiune de Liana Goța.

Aici ar urma să se construiască portul lui Traian (Bănescu)

Fotografie de Florin Eșanu

Al 13-lea salariu, condiționat de datoriile bugetare

Senatul a decis vineri ca regiile și societățile cu capital majoritar de stat, institutele naționale de cercetare să poată plăti al 13-lea salariu dacă nu au datorii la bugetul de stat, al asigurărilor sociale sau la fondurile speciale. Senatorii au modificat, astfel, o ordonanță de urgență care prevedea că aceste unități nu vor acorda al 13-lea salariu. Premii individuale excepționale pot fi acordate și de unități care înregistrează economii la cheltuielile cu salariile brute, până la limita acestor economii. Decizia de a acorda aceste premii aparține conducerii unității.

ÎN LOC DE AUTOSTRADĂ, BĂNESCU LANSEAZĂ O NOUĂ TIRIBOMBĂ

Canalul Dunăre-București

În megalomania sa, ministrul Transporturilor scoate de la naftalină un program utopic - Canalul Dunăre-București. Finalizarea lucrărilor ar costa România 400 milioane de dolari. Proiectul prezentat la Bruxelles nu a stârnit interesul nici uneia din băncile finanțatoare internaționale.

Pag. 2

CONFORM "ALGORITMULUI" DIN ULTIMA ȘEDINȚĂ A CAȘI AGA

Compania "Petromin" a rămas, practic, fără o conducere executivă

● "Demișii" au plecat în delegație la Oslo iar FPS numește un nou director general al CNM "Petromin"
● Nou-numitul nu are înștiințare oficială, dar este gata să-și asume conducerea companiei
● Costel Florentin Pandele, viitorul director, deși nu este înscăunat, a început să primească amenințări

Pag. 20

CULMEA NERUȘINĂRII

Deputatul PSDR Gabriel Bivolaru acuză banca de unde a împrumutat banii că... i-ar fi falsificat actele!

Pag. 1

Fostul comandant al închisorii Sighet i s-a retras medalia

Șeful Securității din Sighet, Ștefan Elecheș, nu mai este nici el decorat...

După semnarea de către presă a unor erori strecurate cu prilejul acordării medaliei "Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial", când pe listă a fost trecut și fostul comandant al închisorii politice de la Sighet, Vasile M. Ciolpan, respectivele liste cu propunerile făcute de Asociațiile Veteranilor de Război și aprobate de MAPN au fost riguros verificate de MAPN. Nu mică a fost surpriza când s-a constatat că în anexele cu nominalizările persoanelor decorate prin Decretul semnat de președintele Emil Constantinescu se strecurase numele unui alt torționar de notorietate, Ștefan N. Elecheș, fostul șef al Securității Sighet în perioada 1950-1953. Ca urmare, președintele României a semnat ieri un nou decret, de retragere a acestei distincții pentru ambele persoane menționate. El propusese anterior, în ședința de guvern la care a participat, ca reglementările Legii 68/94 privind înființarea Medaliei să fie completate cu prevederi explicite referitoare la posibilitatea retragerii acesteia în situațiile în care se dovedește că deținătorii au săvârșit fapte nedemne. (Ingrid Șușu)

Explozia de la fabrica saboților de tun din Bistrița a făcut șase victime

O explozie produsă la secția turnătorie a SC RAPID SA din Bistrița a făcut șase victime. Societatea, a cărei producție este axată pe fabricarea saboților de tun, are în dotare o instalație de turnare a fontei care se pare că a fost cauza accidentului. Unul din vasele de turnare, cu un grad ridicat de umiditate a determinat explozia de pe urma căreia din cei 40 de muncitori aflați în hală 6 au fost internați la Secția Urgențe a Spitalului Județean. Pe lângă arsuri de gradul III și IV, trei dintre ei au suferit leziuni definitive la globul ocular, fapt ce va duce la pierderea vederii. (Dorel Hangan)

La Craiova, o butelie de aragaz produce o deflagrație teribilă

20 de apartamente de pe scara unui bloc au fost distruse

Pag. 1

Roxana Iordache

Banu Rădulescu

A PLECAT din viața pământescă Banu Rădulescu. Se afla în Germania, la fiica sa, doctoriță. Tratatul urmat n-a reușit să tempereze evoluția unei boli nerăbdătoare, de care aflate foarte târziu, în vară. Aceeași boală pe care a avut-o și Seniorul. Puțin înainte de plecare, Banu Rădulescu își spunea, senin, că pentru prima dată ar fi vrut să nu fie medic, să nu știe atât de bine cel așteptat. În afară de grija pentru durerea fiicei sale, singurele lui regrete erau că nu apucase să-și ducă la bun sfârșit proiectele fiindcă de restituirea memoriei naționale și că lăsa fără stăpân un câine bătrân, un Labrador frumos, zis Gari (de la Kasparov).

Banu Rădulescu era dintre oamenii binecuvântați care trăiesc pentru idealuri. Credea cu suflet de copil că România va renaște într-o bună zi. Vremurile grele nu-i clinteau credința. În noiembrie 1990, a fondat revista "Memoria" propunându-și să adune măturii și documente despre gologăta poporului român din timpul "Imperiului Răului". Imediat după aceea, Banu Rădulescu a fost amenințat telefonic și bătut pe stradă, ca și Petru Creția. Doi oameni firavi la trup și blânzi, două spirite neînfriccate în îndemnul la adevăr. Două repere pentru tineri. În semn de protest față de acea, agresivă, studenții bucureșteni au organizat una dintre cele mai frumoase manifestații ale acestor ultimi ani. Poate și datorită ei, Banu Rădulescu credea cu atâta convingere că rezerva de puritate a țării sunt tinerii. Era foarte măhnit când cineva încerca să-i clintescă această convingere, fiind încredințat că, dacă istoricii și vârstnicii martori ai istoriei vor lumina adevărul, cei tineri îl vor

urma. Din această credință și din datoria față de suferință s-a născut proiectul "Memoria". Nici nu apăruse bine primul număr al revistei, că mulți s-au și grăbit să-i cânte prohodul. Date fiind constrângerile economice, după încă două numere, Uniunea Scriitorilor n-a mai putut finanța revista. Din numărul patru au apărut doar copertile și o scrisoare de mână a inițiatorului care anunța că, împreună cu ciliții și cu ajutorul lui Dumnezeu, va birui vitregiile vremii. Într-adevăr, n-a dezarmat. Și astfel, în 1991 a luat ființă Fundația "Memoria", printre ai cărei membri fondatori au fost Corneliu Coposu și Emil Constantinescu, alături de alte personalități și tineri entuziaști. Astfel, revista a continuat să apară, susținută financiar de sponsori generoși. Mai mult, Fundația "Memoria" a instituit burse pentru studenți, a organizat tabere de creație și spectacole de grație, la Ateneu, în Aula Universității, la Radiodifuziune sau în sala Muzeului Jăranului Român, unde au avut loc multe reuniuni memoriale. Asemenea reuniuni s-au ținut și în alte orașe din țară, Banu Rădulescu fiind bucuros să organizeze întâlniri cu elevii și studenții, mulți din Basarabia și Bucovina. Floarea spiritualității românești se aduna la reuniunile "Memoriei", sub semnul smereniei creștine. Banu Rădulescu era monarhist loialist, fidel M.S. Regelui Mihai. Și instituției legitime.

Din inițiativa lui Banu Rădulescu, Fundația "Memoria" comemorează de 6 martie "Ziua gândirii arestate la români". Tot el a lansat, în 1992, "O propunere pentru ONU", aceea de eliberare a certificatelor de sănătate care să prevină accesul nebulilor la putere. Dacă e nevoie de certificate pentru cine vrea să conducă o mașină, cu atât mai mult se impun

certificate pentru cine vrea să conducă o țară, spunea el, cu umor amar. Fost deținut politic, trecut prin iadul de la Pitești și scăpat de blestemul de a deveni torționar, prin mutarea la Canal, Banu Rădulescu i-a adresat, în 1996, o scrisoare deschisă directorului de atunci al SRL Virgil Măgureanu, în care îi solicita să elibereze din arhive dosarul principal al procesului "reeducării", ca "să lăpezim până în adâncurile sale fenomenul criminal Pitești", produs de Securitate, ca operațiune satanică de fabricare a "omului nou". În 7 martie 1995, Banu Rădulescu a trimis o scrisoare deschisă președintelui Bill Clinton și congresmanilor americani, în care, după ce semnală responsabilitatea SUA pentru instaurarea regimului comunist și vina morală de a întreține iluzii în rândurile poporului român, le cerea să răspundă sincer dacă și de această dată America ne va abandona. Probabil că acel apel a avut o contribuție la mesajul neobișnuit de angajat pe care președintele SUA l-a rostit, doi ani mai târziu, în Piața Universității.

Ultimul proiect al domnului Banu Rădulescu a fost "Memorialul Fortul 13 Jilava", un muzeu al crimei comuniste, așa cum a fost ea, pe care românii și vizitatorii străini să-l aibă la îndemână, lângă București. Începând cu seful statului, avem datoria să onorăm acest proiect, nu doar în memoria inițiatorului, ci pentru noi înșine. Și vom cunoaște adevărul, iar adevărul ne va face liberi... Dumnezeu să odihnească pe Banu Rădulescu alături de cei drepți!

P.S. Își dorea să fie înmormântat acasă. Ar fi păcat să nu apară oferte din partea unor persoane sau instituții care pot asigura suportul necesar pentru transportul în țară.

Desen de C. VELUDA

TABLETA de sănătate de Ana Blandiana

Prizonierii care conduc lumea

Deprinderea despre care vreau să scriu nu este de ordin politic, deși nu se manifestă decât în zona politicului. Ea este evident de factură psihologică și ține de abisurile naturii umane, chiar dacă, în acest caz, dezvăluirea subteranelor se produce în lumea demnităților publice. Mai țin să precizez că deprinderea despre care vorbesc nu este specifică doar demnităților români, ci - dimpotrivă - din momentul în care a început să mă obsedeze, o descopăr zilnic pe micile ecrane în interpretarea a numeroși oameni politici sau numai funcționari ai unor state sau ai unor organisme internaționale din toate punctele cardinale. Și asta indiferent de culoarea politică, democratică sau extremistă, democratică sau totalitară. De descoperit am descoperit-o pentru prima oară la o cunoștință, om de bun simț, cu un comportament normal și gesturi firești, devenit ministru. Și, poate tocmai din cauza normalității cunoscute, noua lui reacție m-a frapat și mi-a atras atenția. Mașina noului ministru oprise la intrarea Palatului Victoria, camerele de luat vederi și microfoanele presei se apropiaseră și așteptau decorațiile, dar, în mod bizar, sub reflectoarele aprinse deja și luminându-l prin geam, ministrul rămăneva nemiscat, fără gestul reflex de a deschide ușa mașinii, ca și cum ar fi fost handicapat sau prizonier, sau ca și cum ușa ar fi fost blocată. Încrămenirea, asemenea unui stop-cadru, n-a durat însă decât un minut sau două, până în clipa în care aghiotantul i-a pus capăt deschizându-i ușa, eliberând ministrul și lămurind lucrurile. Ușa nu era blocată și cunoștința mea nu avusese nici un accident locomotor, ci pur și simplu demnitatea de ministru nu-i mai permitea să deschidă singur ușa mașinii, cu gestul reflex al oricărui muritor. Cele două minute de sincopă a mișcării, descoperite atunci și revăzute de atunci în mii de variante și interpretări (la putere și la opoziție, la noi și aiurea) reprezintă pentru mine un moment al adevărului pe care canalele de televiziune ale lumii mi-l oferă zilnic în multiple variante. Deprinderea demnităților de a aștepta imposibil să li se deschidă ușa - reprimându-și astfel nu numai reflexul fizic al mișcării, ci și reflexul democratic al egalității - este pentru mine semnul simbolic al dependenței lor de privilegii și al nelibertății lor de mișcare. Cineva care nu mai poate să-și deschidă singur ușa este neliber, indiferent dacă ea este deschisă de ușier sau de lemnier. Iar dacă mi se va demonstra că nefirească deprindere este o regulă de securitate, demonstrația va reprezenta pentru mine un argument în plus al dependenței celor de sus de mașinării care i-au ridicat acolo și o dovadă (veche de propriile lor gârzi) a intruperii legăturilor pe verticale, care sunt stâlpii societății. Indiferent dacă explicațiile acestei deprinderi sunt abisale sau patologice, simbolice sau minore și, indiferent dacă privirea mea alarmată este exagerată sau nu, stop-cadru analizat cu uimire în această pagină vorbește despre prizonierii care ne conduc.